

Nastavni materijal 3C

Predlozi za dodatni rad i nastavak

1. Kako stranke odražavaju društvene podjele?

Radni list za učenike 3.5 i raspravava

- Koje podjele postoje u našem društvu?
- Kako stranke u našoj zemlji odražavaju te podjele?
- Koje su odluke i kompromisi donijeti?

2. Pluralizam

- Koje interesne grupe i NVO postoje u politici?
- Koji su interesi dobro organizovani? Koji nijesu?

3. Postizanje kompromisa

U demokratskim sistemima pluralizam stvara potrebu za kompromisom. O tome postoje različiti stavovi:

1. Sa gledišta pojedinačnih igrača: kompromis je cijena koju treba platiti za moć. Dobre ideje se razvodne do drugog najboljeg rješenja.
 2. S opšteg gledišta: pluralizam podstiče na takmičenje: igrači provjeravaju jedni druge i osiguravaju da ni jedan od njih ne postane previše moćan. Pluralizam u društvu ima isti učinak kao i ravnoteža ovlašćenja u ustavu.
 3. Gledano iz perspektive postizanja rezultata: pluralizam rađa potrebu za stvaranjem kompromisa. Ekstremne odluke su rijetke. To je podrška društvenoj koheziji.
- Koji od ovih stavova se potvrđuju u stvarnom životu, npr. u konkretnim slučajevima?

4. Upoređivanje demokratije i diktature

Radni list za učenike 3.4

- Kako demokratije i diktature rješavaju različite interese i gledišta?
- Kakve su odluke donijete? (kriterijumi za poređenje: uključivanje interesa, djelotvornost, izražavanje kritike, uloga medija.)

5. Dvije dimenzije politike

Maks Veber:¹³

1. „Politiku možemo uporediti s polaganim i energičnim bušenjem rupa u debelim daskama sa strašću i dobrom procjenom.”
 2. „Ko god je aktivan u politici teži za sticanjem moći.”
- Kako smo doživjeli dvije dimenzije politike u ovoj jedinici?
 - Kako politički akteri u našoj državi uspijevaju da uravnoteže te dvije dimenzije?

¹³Max Weber, „Politika kao poziv“ (Politics as a Vocation), str. 2, 34 (www.sscnet.ucla.edu/polisci/ethos/Weber-vocation.pdf); citate je redigovao autor.